

Oponentský posudek bakalářské práce (Bakalářské studium humanity, FHS UK)

Markéta Pavlíková, Reflexe výchovy dětí v ženském časopise Hvězda československých paní a dívek (1925 – 1935)

Práce je velmi pěkným příkladem, jak lze na základě písemných pramenů (primárně časopisu Hvězda v kombinaci s další tehdejší literaturou) evokovat dobovou atmosféru a rekonstruovat dobové názory na výchovu za První republiky. Má všechny formální náležitosti. Je přehledně členěná, má dobře promyšlené vystavění textu. Zmiňuje důležité historické, politické i vývojově psychologické souvislosti, nezabíhá však do zbytečného natahování, věcně zmiňuje podstatné pro pochopení vlastního tématu. Trochu zavádějící je vlastní název práce, který nasvědčuje tomu, že půjde o analýzu časopisu Hvězda, resp. analýzu toho, jak Hvězda o výchově píše. Takový záměr by však vyžadoval daleko důkladnější rozbor vlastní výchovy dětí i daleko kompetentnější komparaci.

Autorka nejprve představí cíle své práce, metodu i písemné prameny, z nichž vychází. Zařazení podobného úvodu by mělo být součástí každé bakalářské práce (i když to zdaleka tak nebývá), neboť se tak přiznává charakter možných výstupů a studentka tak ukazuje, že si je vědoma možností a mezí své práce. Formální příkladnost této pasáže trochu kazí skutečnost, že druhý cíl - „posoudit nakolik výchovné ideály podané časopisem Hvězda československých paní a dívek korespondují (...) s názory odborníků publikovaných v různých dobových odborných příručkách a doporučeních věnovaných matkám“ (str. 5) - se pak v samotné práci omezí spíše na několik deklaratorních vět než že by byl předmětem vlastní analýzy.

Kapitoly 2, 3 uvádějí čtenáře do náležitého kontextu: seznámení se s významem médií a mediálním trhem v oblasti ženských časopisů za První republiky, krátké historické glosy do situace První republiky, ale například i sonda demografická. Autorka ukazuje, že se dokáže pohybovat mezioborově a vybrat textu relevantní doklady. Snad trochu z ostychu příliš cituje. Některé pasáže se tak podobají honu na správnou definici. Nekriticky je převzata pasáž z knihy P. Horské Naše prababičky feministky. „Studované ženy se začaly lépe oblékat, (...) než vdané (sic!)“ „přijali mezi sebe ženu nejen jako muži rovnou, nýbrž i jako stejně (sic!) ceněnou.“ (str. 25) V jiném ohledu je bez náležitého odstupu přejata charakteristika novinářky Jožky Jabůrkové (str. 19), kde minimálně rok vydání publikace vzbuzuje pochybnost o objektivnosti. Kojenecká úmrtnost není totéž co mortalita (str. 26).

V kapitolách 4 – 9 se pak studentka věnuje rekonstrukci dobového pohledu na výchovu. Čtení těchto kapitol patří k pěkným zážitkům, což má svou příčinu v přehledném a promyšleném vytipování jednotlivých témat, jednoduchém, ale věcném jazyku, citlivě vybraných citacích, které podtrhují dobovou atmosféru. Autorka v textu řadí vedle sebe citace z Hvězdy i jiných dobových pramenů. Plynulost textu není narušována tím, kdy se jedná o citování z Hvězdy a kdy z další dobové literatury. I poměr těchto dvou složek v různých kapitolách kolísá. To podle mě potvrzuje vlastně jedinou podstatnější výtku, které se objevuje v celém posudku. Práce je pokusem o rekonstrukci dobového pohledu na výchovu a ne reflexí výchovy v časopise Hvězda. Nepovažuji však tento posun za stěžejní omyl, který by měl výrazněji znehodnotit kladný dojem z práce.

Vcelku pokládám práci za velmi cenný výsledek rozsáhlé a pečlivě provedené práce.

Práci rozhodně doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **velmi dobrou**.

Počet bodů: 38

14.3.2007

Mgr. Ondřej Skripnik